

Zoraki evlilikte, insanın cüz'i iradesini yorumlar mısınız? Evlendiği kişi kötü çıkıyor ve bunda benim suçum ne diyor?

İnsanların başına üç çeşit hadise gelir.

Bu hadiselerden **birisi** takdir-i İlahi ile gelen hadiseler insanın bunda hiçbir sorumluluğu bulunmuyor. Erkek / kadın, uzun / kısa, Türk / Kürt, anne, baba, kardeş, evlat, vesaire bunlara örnek olarak gösterilebilir. Buna tarz takdire **ızdırarî kader** diyoruz ki, insanı mesul eden veya etmeyen fiillerimizin hangileri olduğu hususunda en güzel ölçü vicdanımızın sesidir. Vicdanımız nelerden mesul olmadığımızı güzel bir şekilde ayıracak özellikte yaratılmıştır.

İkincisi, insanın kendi özgür seçimleri yüzünden başına gelen hadiselerdir ki insan bu hadiselerin baş sorumlusudur. İman/küfür, iyilik/kötülük, hayır/şer bunlardan bazılarıdır. Buna da **İhtiyari kader** diyoruz. Üstadımız,

"İrade-i cüz'îye-i insaniye ve cüz-ü ihtiyariyesi, çendan zayıftır, bir emr-i itibarîdir. Fakat Cenâb-ı Hak ve Hakîm-i Mutlak, o zayıf, cüz'î iradeyi, irade-i külliyesinin taallûkuna bir şart-ı şart-ı adi yapmıştır."(1)

diyerek insanı mesul edecek kader için, insanın iradesinin karışması durumu şart kılınmıştır. **"Yani, mânen der: 'Ey abdim, ihtiyarınla hangi yolu istersen, seni o yolda götürürüm. Öyle ise mes'uliyet sana aittir.'"** Evet her insan kendisinde bir irade ve ihtiyarı hisseder, o ihtiyarın vücudunu vicdanen bilir.

Üçüncüsü ise bir insanın başka bir insana güç ve cebir kullanarak zorla bir şeyi yaptırmasıdır ki burada insan yine sorumlu değildir. Cebir iradeyi selbeder, Allah kimseye kaldıramayacağı bir yük yüklemeyiz.

Lakin cebre maruz kalan birisi baskının neticelerine sabretmekle mükelleftir. **"Anam babam beni zorla evlendirdi, öyle ise evliliğin getirdiği karşılıklı haklar geçersizdir."** deyip isyan etmek doğru olmaz.

İnsanın kendi iradesi ile seçtiği birisi de kötü çıkabilir. Burada kişiye düşen imtihandır deyip sabretmektir. Anne baba yanlış bir tercih yaptı ise onun hesabını ayrıca Allah'a verecektir.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Altıncı Söz.](#)